

[3] Plagát:
Dorferneuerung (2005): NÖ Dorf-und Stadterneuerung / Verband für Landes-,
Regional-und Gemeindeentwicklung; 8s.

Preklad z nemčiny:

Obnova obcí

„Obnova obcí má byť nové sebavedomie
tvoriť pre vidiecky priestor...“

Dr. Erwin Pröll, predseda krajinskej vlády

www.dorf-stadterneuerung.at

...silu za Vašimi ideami

Dolnorakúska
obnova
dedín & miest

ŤAŽISKÁ TÉM PRE CELKOVÚ OBNOVU OBCE

Pri 3-pilierovom modeli sa pri zachovaní celostných aspektov uskutočňuje koncentrácia na nasledujúce základné témy:

■ SOCIÁLNE ÚLOHY

Dedina 3. tisícročia sa rozhodujúcim spôsobom odlišuje od predchádzajúcich rokov. Zmena, ktorú treba vziať do úvahy, sa musí uskutočniť cestou

- uplatňovania ľudských práv pri starostlivosti o detí a starých,
- od zväzku rodiny k zväzku obce a
- od vnútroobecného k medzikomunálnemu nasadeniu.

■ VZDELÁVANIE A KULTÚRA

Etablovanie vzdelanostnej spoločnosti vo vidieckom priestore prostredníctvom

- výkonného napojenia na internet,
- mnohostranných zariadení a ponúk vzdelávania,
- udržiavania lokálnych znalostí a zručností.

■ HOSPODÁRSTVO

Ponuka k posilneniu hospodárskej sily znamená

- vytvorenie siete poľnohospodárstva, živnosti a remesla
- vybudovanie lokálnych a regionálnych hospodárskych kolobehov.

■ SÍDLIŤ, STAVAŤ A BÝVAŤ

S ťažiskami

- vývoj osídlenia šetriaceho zdroje,
- oživenie jadra obcí,
- moderná dedinská architektúra.

■ MOBILITA

Dve východiská treba tu uskutočniť

- obmedzenie mobilizovanej individuálnej dopravy,
- vybudovanie verejnej dopravy a alternatívnych dopravných prostriedkov

TROJPILIEROVÝ MODEL

Trojpilierový model obnovy obcí ponecháva obciam voľbu medzi obnovou obce na katastrálnej úrovni obce alebo na úrovni obce. Ako tretí pilier k tomu pristupuje súťaž ideí, ktorá sa uskutočňuje každoročne a predstavuje celokrajskú platformu pre zlepšenie kvality života.

Obnova obcí Dolného Rakúska

Súťaž ideí	Obnova obce	Obec 21
každý spolok/každá obec môže podať jednu predstavu alebo jednu ideu Kraj Dolné Rakúsko pomôže pri uskutočnení	klasická obnova obce na úrovni KG s novými ťažiskami obsahu	proces Lokálnej agendy 21 na úrovni obce ťažisko na téme trvanlivosti

SÚŤAŽ PROJEKTOV

Navyše každé dva roky odmení vysoko karátová porota v rámci súťaže projektov najlepšie realizované projekty. Víťazná obec kategórie Celkovosť sa zúčastní ako zástupca Dolného Rakúska na **Európskej cene obnovy obcí**.

Dolnorakúski nositelia Európskej ceny obnovy obcí boli doteraz:

1990: Niederstrahlbach	1998: Obermarkersdorf
1992: Windhag a St.Georgen/Klaus	2000: Reinsberg
1994: Kautzen	2002: Grossschönau
1996: Katzelsdorf	2004: Herrnbaumgarten

USKUTOČNENIE PROJEKTU A PODPORY

Sprievodcovia Zväzu krajov (Landesverband) podporujú dediny a obce pri stanovení vzoru, sú však kompetentnými partnermi aj pri uskutočňovaní projektu.

Krajské pracoviská pre obnovu obcí poskytnú počas obdobia uskutočňovania projektu pomoc pri konceptoch, plánovaní a projektoch. Všetky opatrenia hodné podpory však musia byť zakotvené vo vzore.

Vybavovanie podpory kraja Dolné Rakúsko:

Landesgeschäftsstelle für Dorferneuerung

Gaswerkergasse 9

3500 Krems

Tel.: 02732/82522-45443

e-mail: post.ru2krems@noel.gv.at

SIEŤ OBNOVY OBCÍ

Obnova obcí sa snaží pracovať ako miestne, tak aj krajovo a celoštátne formou siete.

Dôležití partneri, ktorí sú v sieti činní:

- NÖ Landesakademie
- NÖ Bildungs. und Heimatwerk
- NÖ Agrarbezirksbehörde
- NÖ Gestalten
- NÖ Jugendreferat
- NÖ Klimabündniss
- NÖ Landentwicklung
- NAFES
- Kulturvernetzung Niederösterreich
- Volkskultur Niederösterreich
- Umweltberatung
- ARGE Erneuerbare Energie
- Eco Plus
- Regionalmanagements
- Land Impulse GmbH
- Club Niederösterreich
- Europäische ARGE für Dorferneuerung und Landentwicklung

TEMATICKÉ OBCE AKO MOTOR VÝVOJA

V roku 2000 uviedol predseda krajinskej vlády Dr. Erwin Pröll do života „tematické obce“

Filozofia: Tematické obce vyvíjajú vízie, sústreďujú sa na regionálne a lokálne silné stránky a premieňajú ich na poslanstvo. Rozmýšľanie vo víziách, jedinečnostiach a nemeniteľnostiach vedú k novým, mnohostranným iniciatívam. Tematické obce sa v akcii Obnovy obcí implementujú a ďalej rozvíjajú od roku 2003.

Identifikáciou sa obyvateľstva s témou vzniká nová hrdosť a zvýšené sebavedomie. Stupeň známostí sa zvýši, miestne a regionálne kolobehy sa posilnia; pre kreativitu sa pritom nestanovujú žiadne hranice. Či sa to už deje prostredníctvom čarodejníc, kníh, orechov alebo napríklad prostredníctvom kapusty a repy.

ZVÄZ

VZOR A PREHĽAD STAROSTLIVOSTI

Zväzu pre rozvoj kraja, regiónu a obce

Zväz pre rozvoj kraja, regiónu a obce Dolnorakúskej obnovy dedín a miest je na zákazníkov orientovaný, občanom blízky, decentralizovane organizovaný všeobecne užitočný spolok. Zasadzuje sa za záujmy dedín a obcí a pokúša sa poskytnúť podporu svojpomoci a čo najlepšie podporovať rozvoj. Zväz praktizuje kooperatívny štýl vedenia a stavia na **právomociach a vlastnej zodpovednosti** svojich spolupracovníkov.

Vysoká motivácia a trvalé vzdelávanie sa zabezpečujú optimálnu podporu dedín a obcí a prispievajú k pozitívnemu rozvoju kraja.

Sprevádzanie procesu pre obce a spolkov pre obnovu dedín zahŕňa:

- poradenstvo
- tvorbu vzorov
- moderovanie
- vývoj a riadenie projektov
- poradenstvo a predloženie žiadostí o podporu
- koordinovanie a informácie
- prácu s verejnosťou
- kontrolu
- vyhodnocovanie.

Priebežné ďalšie vzdelávanie spolupracovníkov/spolupracovníčok zaručuje kompetentnosť a optimálnu podporu pri plánovaní a uskutočňovaní projektu.

CIELE VŠESTRANNEJ OBNOVY DEDINY

Dedina a vidiecky priestor budú spoločne a vo svojej svojráznosti zachované a obnovené. Regionálne hospodárske kolobehy sa posilnia rozvojom vlastných výkonov regiónu a využitím regionálnych zdrojov.

Rozvoj a podpora zodpovednosti za seba a posilnenie schopnosti vidieckeho obyvateľstva povedú k vysokej nezávislosti pri pokrývaní regionálnych potrieb v hospodárskej, sociálnej a kultúrnej oblasti.

Trvalá obnova obcí zahŕňa sociálne, hospodárske, kultúrne a ekologické aspekty obce a je snaha, oživiť ochotu občanov prispieť vlastnými silami k zlepšeniu kvality života na mieste a v obci.

TIETO CIELE SA MAJÚ DOSIAHNUŤ PROSTREDNÍCTVOM:

- **KOOPERACIÍ & SIETÍ**

Využitím synergií prostredníctvom regionálnej spolupráce.

- **INDIVIDUÁLNOŠŤI**

Uprednostňovaním lokálne a regionálne odsúhlaseným rozvojom.

- **IDENTITY**

Zdôraznením nezameniteľnosti a osobitostí.

- **SPOLUÚČASTI**

Zapojením všetkých skupín obyvateľstva do procesov rozhodovania.

- **VEREJNEJ PRÁCE**

Konaním dobrého a hovorením o tom.

8 KROKOV VEDÚCICH K ÚSPEŠNEJ OBNOVE DEDINY

- **Informačný večer – vytvorenie iniciatívnej skupiny**
- **Dohoda o práci**
- **Vypracovanie vzoru**
- **Založenie spolku pre obnovu dediny**
- **Dohodnutie vzorového obrazu**
- **Prijatie do akcie kraja**
- **Plánovanie projektu a jeho uskutočnenie**
- **Vyhodnotenie**

Spolok pre obnovu dediny zastupuje záujmy obyvateľov dediny a zachytáva ich predstavy vo vzťahu k obnove dediny. Umožňuje informovanie a vyjadrenie názorov občanov a spolupracuje počas celého podujatia na obnovu dediny s Krajským zväzom a s odbornými plánovačmi zúčastňujúcimi sa projektu.

Vzorový obraz k čomu?

Vzorový obraz vypracovaný spoločne politickými mandatármi, Spolkom pre obnovu dediny a obyvateľstvom popisuje zachovávanie hodnoty a stanovuje pre obec jej nadradené ciele a predstavuje pre obec dôležitú orientačnú pomôcku. Identita smerom dovnútra sa posilní a súčasne sa vytvorí nezameniteľný profil smerom vonok

VZOROVÝ OBRAZ PRE OBNOVU DEDINY

- *Vytvorte orientáciu do budúcnosti*
- *Odsúhlaste vzájomne projekty a opatrenia*
- *Uľahčite požiadavky a ved'te k efektívnemu nasadeniu prostriedkov*
- *Spájajte ciele a vyrovnávajte protiklady záujmov*
- *Podporujte identitu a motiváciu*
- *Uplatnite vývoj orientovaný na budúcnosť*

**Dolnorakúska
obnova dediny & mesta**

**Verband für Landes-, Regional-
und Gemeindeentwicklung**

Amtsgasse 9
A-2020 Hollabrunn
Tel.: 0 29 52/48 48, Fax: 0 29 52/48 48-5
E-mail: office@dorf-stadterneuerung.at

**NÖ Dorf- und Stadterneuerung
Regionalbüro Waldviertel**

Schloss Ottenschlag
A-3631 Ottenschlag
Tel.: 0 28 72/200 78, Fax: 028 72/200 78-5
E-mail: waldviertel@dorf-stadterneuerung.at

**NÖ Dorf- und Stadterneuerung
Regionalbüro Waldviertel**

Amtsgasse 9
A-2020 Hollabrunn
Tel.: 0 29 52/48 48, Fax: 0 29 52/48 48-5
E-mail: waldviertel@dorf-stadterneuerung.at

**NÖ Dorf- und Stadterneuerung
Regionalbüro Mostviertel**

Obere Hauptstrasse 25
A-3150 Wilhelmsburg
Tel.: 0 27 46/210 58, Fax: 0 27 46/210 58-20
E-mail: mostviertel@dorf-stadterneuerung.at

**NÖ Dorf- und Stadterneuerung
Regionalbüro Industrieviertel**

Hofgarten 3/4
A-2801 Katzelsdorf
Tel.: 0 26 22/784 67, Fax: 0 26 22/784 67-4
E-mail: industrieviertel@stadterneuerung.at